

Sygn. akt V U 79/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Marta Grabowska

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku Z. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania Z. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 28 grudnia 2018 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Sygn. akt VU 79/19

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 28 grudnia 2018r. – nr (...)– odmówił wnioskodawcy Z. G. prawa do emerytury .

W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji organ emerytalny podał, iż wnioskodawca nie spełnia warunków do przyznania jemu prawa do emerytury na podstawie art. 184 w zw. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018r. ,Nr 1270 , z późniejszymi zmianami) – bowiem nie udokumentowała na dzień 01 stycznia 1999r. – wymaganego 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego w tym 15- letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - wymienionego w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r. Nr 8 poz. 43ze zm.) .

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał , że nie uznano za pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze zatrudnienia:

- w Zakładzie (...) E. od 01 maja 1979r. do 13 września 1993r. ,

- w Gospodarstwie (...) Spółka z o.o. od 01 marca 1994r. do 31 grudnia 1998r.

ponieważ na podstawie świadectw z dnia 07 października 1973r. i 31 maja 2005r. – brak możliwości informacji czy prace wykonywane przy użyciu ciągnika rolniczego były wyłącznie pracami transportowymi .

Ponadto w uzasadnieniu decyzji wskazano , że ZUS O/ L. nie uznał do ogólnego stażu pracy - obliczonego w łącznym wymiarze 23 lat 04 miesięcy i 02 dni – okresu uczęszczania do Zasadniczej Szkoły (...) przy (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. w okresie od 01 września 1973r. do 20 czerwca 1975r. , ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy lub innego dokumentu potwierdzającego zatrudnienie jako uczeń oraz brak jest też informacji czy została zawarta indywidualna umowa o praktyczną naukę zawodu pomiędzy wnioskodawcą a jego ówczesnym pracodawcą .

Od powyższej decyzji odwołanie złożył Z. G. domagając się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania jemu prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze .

W uzasadnieniu odwołania skarżąca wskazała ,iż posiada ponad 25 letni okres składkowy i nieskładkowy (przy wliczeniu okresu od 01 września 1973r. do 20 czerwca 1975r.) oraz 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych w okresach wymienionych w decyzji organu rentowego

Zdaniem skarżącej spełniał on – na dzień 01 stycznia 1999r. – wymagane warunki stażowe .

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedzi na odwołania wniósł o jego oddalenie .

W uzasadnieniu strona pozwana podtrzymała w całości argumenty powołane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji uzasadnienia zaskarżonej decyzji .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy :

Wnioskodawca Z. G. (urodzony dnia (...)) wiek 60 lat osiągnął w dniu (...).

W dniu 18 grudnia 2018r. skarżący złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniosek o przyznanie jemu prawa do emerytury .

Do przedmiotowego wniosku Z. G. dołączył świadectwa pracy i inne dokumenty za okres zatrudnienia .

Rozpoznając wniosek o emeryturę ZUS wydał zaskarżoną decyzję .

dowód :

- akta emerytalne wnioskodawcy .

Z. G. w okresie od 01 września 1973r. do 20 czerwca 1975r. był uczniem Zasadniczej Szkoły (...) (...) Przedsiębiorstwa (...) w L. . Uczył się zawodu murarza.

Zasadnicza Szkoła (...) (...) Przedsiębiorstwa (...) w L. była szkołą przyzakładową .

Wnioskodawca rozpoczął naukę w szkole mając ukończone 14 lat.

Przed rozpoczęciem nauki w szkole przedstawiciel (...) Przedsiębiorstwa (...) w L., podpisał z wnioskodawcą i jego rodzicami, indywidualną umowę o naukę zawodu w szkole przyzakładowej.

W umowie określono m.in., że Z. G. uczyć się będzie zawodu murarza .

Rozpoczynając naukę w szkole wnioskodawca otrzymał legitymację ubezpieczeniową , w której wskazano zakład zatrudniający jego jako ucznia tj.(...) Przedsiębiorstwo (...) w L.

Praktyczna nauka zawodu trwała 2 lata. Odbywała się trzy razy w tygodniu w godzinach od 7.00 do 15.00.

W okresie wakacji wnioskodawca pracował przez jeden miesiąc , a drugi miesiąc nie pracował.

Za świadczoną pracę Z. G. pobierał od zakładu pracy wynagrodzenie wypłacane raz w miesiącu .

Praktyczna nauka zawodu wnioskodawcy zakończyła się egzaminem zdawanym w dniu 28 maja 1975r. przed Zakładową Komisją Kwalifikacyjną (...) Przedsiębiorstwa (...) w L.

Po ukończeniu nauki w szkole wnioskodawca otrzymał świadectwo ukończenia szkoły zawodowej , a (...) Przedsiębiorstwo (...) w L. nie wystawiło ubezpieczonemu świadectwo pracy – jako młodocianemu pracownikowi .

dowód:

- akta ubezpieczeniowe wnioskodawcy,

- świadectwo ukończenia (...) Z. G. k 4,

- arkusz ocen (...) (...) Przedsiębiorstwa (...) w L. k. 17-18,

- zeznania świadków: Z. B. e- protokół z dnia 19.06.2019r. 00:10:57i następne k. 46v, Z. D. (1) e- protokół z dnia 19.06.2019r. 00:32:56i następne k. 46v-47, A. H. e- protokół z dnia 19.06.2019r. 00:49:21i następne k. 47,

- przesłuchanie Z. G. e- protokół z dnia 19.06.2019r. 00:58:34i następne k. 47.

Z. G. zatrudniony został w Zakładzie (...) E.od 01 września 1975r. do 30 listopada 1975r. na wstępny staż po ukończeniu szkoły zawodowej .

Po odbyciu wstępnego stażu pracy wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku murarza – tynkarza od dnia 01 grudnia 1975r. i pracę tę wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy do 28 lutego 1977r. Pracował w brygadzie remontowej przy pracach remontowo budowlanych na obiektach należących do zakładu pracy .

Od dnia 01 marca 1977r. do 31 marca 1978r. Z. G. został przeniesiony na stanowisko pracownika produkcji roślinnej . Do jego obowiązków należało wówczas sortowanie zboża w magazynie i przygotowanie nasion do siewów oraz nawozów do rozrzutników .

Od 01 kwietnia 1978r. wnioskodawca został przeniesiony na stanowisko pracownika produkcji zwierzęcej . Pracę na tym stanowisku Z. G. wykonywał do dnia 31 lipca 1978r.

W początkowym okresie do obowiązków wnioskodawcy należał załadunek i rozładunek pasz/ zielonek na przyczepy i z przyczep na stanowiska dla zwierząt i do magazynu .

Od czerwca 1978r. wnioskodawca nie mając jeszcze uprawnień – prawa jazdy kategorii T (uprawnienia uzyskane w sierpniu 1978r.) zaczął faktycznie wykonywać prace traktorzysty przy pracach polowych . Do daty uzyskania prawa jazdy kategorii T wnioskodawca kierując ciągnikiem rolniczym dojeżdżał na pola drogami polnymi .

Od czerwca 1978r. wnioskodawca wykonywał prace polowe przy orkach , zasiewach , opryskach, przy nawożeniu pól oraz przy żniwach i zbiorach buraków , ziemniaków .

Zimą wnioskodawca jako kierowca ciągnika rolniczego wykonywał również prace polowe przy oraniu pól oraz przy rozrzucaniu na polach obornika . Wówczas do ciągnika rolniczego doczepiony był rozrzutnik około 10 ton .

Ponadto przez cały rok Z. G. wykonywał prace transportowe przy przewożeniu towarów z wagonów kolejowych – zgodnie z zaleceniem brygadzysty oraz w okresie żniw przewoził zboże do magazynu lub wykonywał prace przy koszeniu zbóż jako kombajnista kombajnu zbożowego .

Wnioskodawca wykonywał prace na stanowisko traktorzysty- kombajnisty (angaż z 01 sierpnia 1978r.) na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy do 13 września 1993r.

W okresie od 01 marca 1994r. do 31 grudnia 1998r. Z. G. zatrudniony był na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku traktorzysty w Gospodarstwie (...) Sp. z o.o. w L. .

Wykonywał wszystkie prace jak w poprzednim okresie zatrudnienia , przy czym podczas tego zatrudnienia ubezpieczony wykonywał więcej prac polowych jako kierowca ciągnika rolniczego , a w okresie żniwnym jako kombajnista . Zakład pracy posiadał około 1600 hektarów pól uprawnych .

dowód:

- akta ubezpieczeniowe wnioskodawcy,

- akta osobowe dotyczące zatrudnienia wnioskodawcy w Gospodarstwie (...) w Z. Zakładzie (...) w E. oraz w Gospodarstwie (...) Sp. z o.o. w L.

- zeznania świadków: Z. B. e- protokół z dnia 19.06.2019r. 00:10:57i następne k. 46v, Z. D. (1) e- protokół z dnia 19.06.2019r. 00:32:56i następne k. 46v-47,

- przesłuchanie Z. G. e- protokół z dnia 19.06.2019r. 00:58:34i następne k. 47.

Sąd zważył co następuje :

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie .

Zgodnie z treścią art.184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018r. , poz. 1270 z późniejszymi zmianami) - ubezpieczonym po dniu 31 grudnia 1948 r. , będącymi pracownikami , zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze , przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 cytowanej ustawy .

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt. 3 i 15 ustawy emerytalnej za okresy składkowe uznane są przypadające przed dniem 15 listopada 1991r. okresy, za które była opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo na które nie było obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne – m.in. okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 01 stycznia 1975r.

Status prawny wnioskodawcy w okresie nauki zawodu w Zasadniczej Szkole (...) (...) Przedsiębiorstwa (...) w L. regulowały następujące przepisy :

- ustawa z dnia 2 lipca 1958r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz wstępnym stażu pracy (Dz.U. z dnia 21 lipca 1958r., Nr 45 poz. 226 ze zm.)
- uchwała nr 364 Rady Ministrów z dnia 28 września 1958r. w sprawie zatrudnienia młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy i odbywania wstępnego stażu pracy (M.P. z dnia 17 października 1958r., Nr 78, poz. 453),
- ustawa z dnia 15 lipca 1961r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz.U. z dnia 21 lipca 1961r. Nr 32, poz. 160 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 1961r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania – obowiązującej od daty ogłoszenia czyli od dnia 21 lipca 1961r. – zasadnicze szkoły zawodowe mogły działać jako szkoły przyzakładowe, które były zakładane, utrzymywane i prowadzone przez zakłady pracy.

Na fakt, iż Zasadnicza Szkoła (...) (...) Przedsiębiorstwa (...) w L. była szkołą przyzakładową wskazywały dowody w postaci zeznań świadków, przesłuchanie wnioskodawcy, arkusz ocen wnioskodawcy jako ucznia w/w szkoły nadesłany przez Kuratorium Oświaty (karta 17 – 18 akt sprawy) oraz legitymacje ubezpieczeniowe wystawione uczniom jako młodocianym pracownikom i treść świadectw ukończenia szkoły dołączone do akt sprawy przez wnioskodawcę, a przez świadków okazanych na rozprawie w dniu 19 czerwca 2019r.

Zwrócić należy, że z art. 1,2 i 3 ustawy z dnia 2 lipca 1958r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy – młodocianym w rozumieniu ustawy były osoby, które nie ukończyły 14 lat, a nie przekroczyły 18 lat życia, a zakłady pracy mogły zatrudniać młodocianych m.in. w celu nauki zawodu.

Jak wynika z zeznań świadka A. H. przez rozpoczęciem nauki w w/w szkole podpisywał umowę o naukę zawodu. Sąd uznał, iż tak było w przypadku wnioskodawcy. Wprawdzie wnioskodawca nie pamiętał tego faktu, ale obowiązując wówczas przepisy nakazywały przed rozpoczynając naukę w Zasadniczej Szkole (...) podpisanie takiej umowy razem z rodzicami. Wnioskodawca 01 września 1973r. miał ukończone 14 lat życia, a więc zgodnie z w/w regulacją mógł być, jako młodociany, zatrudniony w celu nauki zawodu.

Zapis § 2 ust. 1,2 i 3 uchwały nr 364 Rady Ministrów z dnia 28 września 1958r. w sprawie zatrudnienia młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy i odbywania wstępnego stażu pracy (M.P. z 17 października 1958r., Nr 78, poz. 453) stanowi, że zakład pracy zatrudniający młodocianego- w celu nauki zawodu- zawiera z nim na piśmie umowę nauki zawodu, przy czym w razie nieukończenia przez młodocianego 16 roku życia, umowa o naukę zawodu powinna być podpisana również przez prawnego opiekuna młodocianego.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że po stronie wnioskodawcy spełniony został warunek określony w ust. 2 §2 wyżej wymienionej uchwały nr 364 Rady Ministrów, albowiem w dacie podpisywania umowy o naukę w (...) szkole (...), Z. G. nie miał ukończonych 16 lat, a w konsekwencji umowę tę podpisać musieli również jego rodzice.

W ocenie sądu potwierdzeniem prawidłowości zawarcia takiej umowy jest fakt wystawienia- na jej podstawie - legitymacji ubezpieczeniowej. Fakt wystawiania przez (...) Przedsiębiorstwo (...) w L. legitymacji ubezpieczeniowych uczniom, którzy w zakładzie mieli status młodocianego pracownika - potwierdzili również zeznający w sprawie świadkowie: Z. B., Z. D. (2) i A. H. .

Zatem – w ocenie Sądu- w niniejszej sprawie spełnione zostały warunki unormowane wskazanymi powyżej przepisami uchwały Nr 364 Rady Ministrów.

Oceniając charakter umowy zawartej pomiędzy zakładem pracy prowadzącym szkołę przyzakładową, a wnioskodawcą i jego rodzicami Sąd zwrócił uwagę na treść § 2 ust. 3 uchwały Rady Ministrów z dnia 28 września 1958r. w sprawie zatrudnienia młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy i odbywania wstępnego stażu pracy, z którego wynika, iż umowy o naukę zawodu zawierane pomiędzy zakładami pracy, a młodocianymi i ich rodzicami powinny określać:

- rodzaj nauki zawodu,
- czas trwania zawodu,
- wysokość wynagrodzenia i warunki jego wypłacania,

- zasadnicze prawa i obowiązki młodocianego, łącznie z obowiązkiem doksztalcania się

Umowa o naukę zawodu – w ocenie Sądu- spełniała wszystkie warunki wymienione w § 2 ust. 3 uchwały Rady Ministrów z dnia 28 września 1958r. w sprawie zatrudnienia młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy i odbywania wstępnego stażu pracy. Potwierdzają to zeznania świadków :Z. B. , Z. D. (2) i A. H. oraz zeznania wnioskodawcy. Wprawdzie zarówno słuchani w sprawie świadkowie, jak i wnioskodawca nie pamiętali zasadniczych praw i obowiązków pracowników, wynikających z zawartej umowy o naukę zawodu - to jednak zgodnie wskazali obowiązki pracodawcy w tym zakresie, tj. między innymi obowiązek pracodawcy dostarczania pracownikom odzieży roboczej w czasie odbywania zajęć praktycznej nauki zawodu oraz nadzoru instruktora i brygadzysty w czasie nauki i zakończenia nauki egzaminem przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez zakład pracy Ten ostatni obowiązek zakładu pracy został wykazany adnotacjami w świadectwach ukończenia szkoły okazanych przez wnioskodawcę oraz każdego z nich słuchanych w sprawie świadków .

Zatem w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, iż okres nauki zawodu w Zasadniczej Szkole (...) (...) Przedsiębiorstwa (...) w L. – winien mieć zaliczony jako okres zatrudnienia - okres nauki zawodu, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 02 lipca 1958r. o nauce zawodu, przyuczenia do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz wstępnym stażu pracy.

W tym miejscu zwrócić należy uwagę na fakt, iż zgodnie z treścią § 6 ust. 1 uchwały nr 364 Rady Ministrów z dnia 28 września 1958r. w sprawie zatrudnienia młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy i odbywania wstępnego stażu pracy, z którego wynika, iż do okresu nauki zawodu nie wlicza się faktycznych przerw trwających jednorazowo dłużej niż 6 tygodni.

W konsekwencji z okresu nauki zawodu wnioskodawcy - wliczonego do okresu zatrudnienia - Sąd nie wyeliminował przerw spowodowanych wakacjami szkolnymi , gdyż w okresie wakacji przerwa w pracy trwała tylko jeden miesiąc tzn. 4 tygodnie .

W konsekwencji Sąd uznał , że na dzień 01 stycznia 1999r. wnioskodawca legitymował się stażem ubezpieczeniowym w łącznym wymiarze 25 lat 01 miesiąca i 21 dni .

W dalszej części postępowania dowodowego Sąd poczynił ustalenia czy po stronie wnioskodawcy został spełniony posiadania stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w wymiarze co najmniej 15 lat na dzień 01 stycznia 1999r. tj. na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej .

Po analizie materiału dowodowego sprawy Sąd nie zaliczył Z. G. - do okresów pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze - okresu pracy w Zakładzie (...) w E. od 01 sierpnia 1998r. do 13 września 1993r. oraz od 01 marca 1994r. do 31 grudnia 1998r. w Gospodarstwie (...) Sp. z o.o. w L. .

Z akt osobowych i przesłuchania wnioskodawcy oraz świadków Z. B. i Z. D. (2) wynikało , że w wyżej wymienionych , spornych okresach wnioskodawca na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polowe i prace transportowe związane z przewożeniem zboża i ziemniaków do magazynów i buraków do magazynu i cukrowni .

Prace transportowe nie były zatem wykonywane przez Z. G. na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy z żadnych z wymienionych okresów . Większość prac jakie wnioskodawca wykonywał w tym okresie zatrudnienia były to prace polowe z uwagi na kalendarz tych prac . Fakt ten wynika wprost z przesłuchania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 19 czerwca 2019r. , kiedy ubezpieczony wskazał , że nawet w okresie zimowym wykonywał orki w polu oraz prace przy rozrzucaniu obornika na polach przy użyciu 10 tonowych rozrzutników (ciężar całkowity z ładunkiem) .

W tym miejscu wskazać należy , że prace polowe wykonywane przez kierowców ciągników nie są pracami wymienionymi w wykazie A dział VIII pkt. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze .

Szczegółowa wykładnia systemowa tego zagadnienia prawnego przedstawiona została w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2016r. IUK 43/16 i wyrokach wydanych w następujących sprawach : III UK 66/16, IIUK 675/15, IIUK 512/15, IIIUK 1/16.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela argumenty przedstawione w powołanym orzecznictwie Sądu Najwyższego .

Wykaz A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r.”ma charakter stanowiskowo-branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 maja 2016 r., III UK 132/15, Legalis nr 1472987, z 25 października 2016 r., II UK 352/15, Legalis nr 1538673, z 19 maja 2011 r., III UK 174/10, Legalis 442104)” (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 stycznia 2017r. , sygn akt IIIAUa 1695/16).

W konsekwencji Sąd uznał , że tylko prace , które wykonywane były w transporcie przez kierowcę ciągnika - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy , uprawniały zaliczenia ich zgodnie z wykazem A działem VIII pkt. 3 powołanego powyżej rozporządzenia .

Tymczasem z analizy akt osobowych oraz z przesłuchania wnioskodawcy i z zeznań świadków : Z. B. i Z. D. (2) wynikało , iż większość prac wykonywanych przez wnioskodawcę były to prace polowe .

Taka sytuacja miała miejsce podczas zatrudnienia wnioskodawcy Zakładzie (...) w E. od 01 sierpnia 1998r. do 13 września 1993r. oraz od 01 marca 1994r. do 31 grudnia 1998r. w Gospodarstwie (...) Sp. z o.o. w L. .

W tym stanie rzeczy wskazać należy , że wbrew twierdzeniom wnioskodawcy w niniejszej sprawie nie ma przesłanek, by przyjmować tak, jak to wskazano w odwołaniu , że wykonywanie pracy kierowcy ciągnika niezależnie od branży, w której praca jest wykonywana skutkuje zaliczeniem tego okresu jako uprawniającego do nabycia emerytury w obniżonym wieku.

Chodzi bowiem o to, że umieszczenie wskazanych stanowisk w „transporcie i łączności”, mimo ujęcia pracy traktorzysty, kombajnisty lub pojazdu gąsienicowego odrębnie od pracy kierowcy samochodów ciężarowych, autobusów i pojazdów specjalistycznych, łączy szkodliwość tejże pracy nie z faktem prowadzenia tychże pojazdów, lecz z faktem prowadzenia tych pojazdów przy uwzględnieniu specyfiki pracy w transporcie i łączności oraz obciążeń psychofizycznych związanych z uczestnictwem takich pojazdów w ruchu publicznym. Takich obciążeń nie ma natomiast przy wykonywaniu prac na tych stanowiskach w rolnictwie, gdzie dominują prace polowe” (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 stycznia 2017r. , sygn akt IIIAUa 1695/16).

Analizując materiał dowodowy zgromadzony w sprawie odnośnie okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 01 sierpnia 1978r. do 13 września 1993r. oraz 01 marca 1994r. do 31 grudnia 1998r. jako kierowcy ciągnika Sąd miał także na względzie zeznania świadków Z. B. i Z. D. (2) , którzy wskazali , że w okresie zimowym wnioskodawca zajmował się przewożeniem towarów z wagonów kolejowych , rozwożeniem z pasz do obór dla zwierząt , a w okresie zniwnym - przewożeniem zboża do magazynów . Wymienione prace są pracami wykonywanymi w transporcie . Jednakże wnioskodawca nie przedstawił dowodów , na podstawie których można byłoby uznać , iż w konkretnych miesiącach okresów zimowych i zniwnych - wymienionego spornego okresu – na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w transporcie jako kierowca ciągnika .

W tym miejscu wskazać należy , że” proces w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest procesem w pełni kontradyktoryjnym. To na ubezpieczonym ciążył obowiązek dowodowy w myśl art. 6 kc, bowiem to on ubiegał się o przyznanie wcześniejszej emerytury, powinien był zatem wykazać, że spełnił wszystkie wymagane przesłanki

do tego świadczenia wymienione w przepisach art. 184 ustawy emerytalno-rentowej. Jak to już zostało wskazane, postępowanie cywilne, a takim jest także postępowanie przed Sądem Ubezpieczeń Społecznych, ma charakter kontradiktoryjny, czego wyrazem jest dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły z art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Podkreślić należy, że reguły art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Ciężar dowodu określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (...) Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 18 stycznia 2012 r. (sygn. akt I A Ca 1320/11, LEX nr 1108777) wskazując, iż jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstaw do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów(...) Strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż to na ubezpieczonym, zgodnie z regułą wyrażoną w art. 6 k.c., spoczywał ciężar dowodzenia w sprawie, że (...) ma prawo do przedmiotowego świadczenia. (...) Prawo do tego świadczenia ubezpieczeniowego jest prawem o charakterze szczególnym, stąd wszystkie ustawowe przesłanki do nabycia emerytury w obniżonym wieku muszą być spełnione łącznie i wykazane w sposób pewny i wiarygodny. Ustawodawca w tym zakresie nie dopuszcza bowiem żadnego odstępstwa. (...) Ten obowiązek na podstawie wskazanych wyżej przepisów procesowych, tj. art. 6 kc i 232 kpc należał bez wątpliwości tylko do ubezpieczonego”(wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 października 2015r. , sygn. akt III AUa 774/15).

W niniejszej sprawie Z. G. nie wykazał okresów w jakich wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu - prace kierowcy ciągnika w transporcie lub inne prace wymienione w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. podczas zatrudnienia w Zakładzie (...) w E. i Gospodarstwie (...) Sp. z o.o. L. , które to prace uprawniały do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym .

Reasumując sąd uznał ,iż na dzień 01 stycznia 1999r. wnioskodawca nie legitymował się stażem pracy w warunkach szczególnych w łącznym wymiarze 15 lat, przy pracach - określonych w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r.w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze .

W konsekwencji Sąd - kierując się treścią art. 477¹⁴ & 1 kodeksu postępowania cywilnego -oddalił odwołanie , gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu .